

SØR-GUDBRANDSDAL TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt: 28.05.2020 i Sør-Gudbrandsdal tingrett,
Saksnr.: 19-083467TVI-SGUD
Dommer: tingrettsdommer Nina Cathrine Noss
Saken gjelder: Spørsmål om avvisning

Trond Gullik Hagen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Anne Aabøe	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Knut Aabøe	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Helge Cato Aamodt	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Halldis Aandal	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Lisbeth Aanstad	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Marius Five Aarset	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ulf Alme	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Anders Amlien	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Anne Lise Amundsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

Birger Andersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Dag-Øivind Andersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Monica Andersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Svein Tore Andersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Inger Andvord	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bernt Holger Angen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kaare Astrup	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ellen Kristin Bardosen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Petter Berard-Andersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Liv Anniken Berg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Mary Ann Bringsjord Berg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Trond Berg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Gina Berntsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bjørn Blichfeldt	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bjørn Eriksen Bondevik	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Olav Breivik	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Lars-Erik Bruno Larsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tron Brænden	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Pål Orve Dahl	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Gudrun Klemetsdal Dieserud	Advokat Bjørn Brodwall

	v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Eline Thornquist	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bjørn Dypdalen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Knut Nielssøn Ebbesen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Jack Sverre Eidsvold	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Edmund Knut Ellingsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Pål Enersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Thor Englund	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Jørn Enkerud	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tom Felde	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Morten Finckenhagen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Nina Fjelde	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Berit Listou Flock	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Andre Flock	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Christian Anton Fougner	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bente Huus Frisvold	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Trond Frisvold	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Paal Fure	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Else Camilla Gahr	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Dorthe Madsdatter Gaustad	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

Sissel Gjersum	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Jan Gjestang	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Rolf Johan Graff	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kjell Erik Gravning	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bjarte Grung	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bodhild Hagen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tove Hagen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Frank Hagen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Lars Gerhard Hallberg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Marianne Sørsveen Hamnes	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ståle Hamnes	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bjørn Hanche-Olsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Anne-Gro Hansen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Øistein Dinar Hansen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Anna Haram	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Vigdis Heggeli	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Erik Helberg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Hanne Karine Henriksen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Lars Kristian Hagen Henriksen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tone Margareth Holm	Advokat Bjørn Brodwall

	v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Erik Holm	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Knut Holte	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Steinar Hov	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Carina Hundhammer	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Mette Husbyn	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Per Kristian Høyum	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ola Isum	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Solveig Sollie Johannessen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ove Martin Johansen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tormod Johansen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Anne Brit Berg Juell	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Dag Kallhovd	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Birgitte Kallhovd	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Olav Elias Kirkebø	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Per-Ivar Kleivdal	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Morten Kristiansen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Petter Kristiansen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Arve Kristoffersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Per Sigvard Krogh	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

Lars Axel Kummeneje	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bjørn Kvam	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Harald Larsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Jon Gunnar Berg Larsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Nils Kasper Lodden	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Heddy Anne Torp Lund	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Erik Lund	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Lars Marstein Lund	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ann Kristin Løkting	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Knut Johansen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Finn Meckelborg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Jens Ivar Michelet	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Leif Hermod Motrø	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Atle Mørk	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kjellaug Nakkim	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Jon Andreas Narmo	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kai Johan Navestad	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Nina Navestad	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tori Nedberg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tom Kristiansen	Advokat Bjørn Brodwall

	v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Leif Kåre Nerli	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Fred Nilsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Roar Nilsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Odd Einar Nitteberg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Finn Øistein Nordam	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Lars Erik Aas Nygård	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Erik Nymoen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Jan Åge Nymoen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kirsten Petersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Anne Valstad Pettersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Rolf Pettersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Erlend Prytz	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ola Qvale	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ellen Wenche Movig Ronæss	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Helge Rudihagen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ole Øistein Røkholt	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Thore Sagsveen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Dag Anthony Sandberg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Hege Waaler Sandnes	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

Lars Saxhaug	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bjørn-Erik Solbakke	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Angela Maria Solbakke	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Frank Gøran Solbakken	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Unni Uttisrud Stabekk	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Karianne Stave	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Frode Endre Stave	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Nils Petter Stenberg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Jan Stensrud	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Helle Marcelie Sterling	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Torstein Storsve	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Berit Strand	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Janka Resch Tessem	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Per Thorkildsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Agnar Normann Thorstensen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Idar Thorstensen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Toril Ballangrud Thorvaldsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kjetil Thøgersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Svein Åge Tollersrud	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Vivi Torjuul	Advokat Bjørn Brodwall

	v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Hans Petter Torjuul	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kristian Trosdahl	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Solmund Vestli	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Louise Vindenes-Groeneveld	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Roger Vodal	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Anne Helene Vågåsar	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Hans Gregor Vågåsar	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Helge Warlo	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tore Watterdal	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kjersti Weider	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Trine Lie Johansen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Christian Fredrik Weldingh	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Ingrid Margrethe Weldingh	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tov Ole-Jacob Westby	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Jostein Westvik	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Thor Egil Wethammer	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Harald Rune Øyhovden	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Tove Evjenth	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Gry Finstad Gustafsson	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

Kjell Olav Skogen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Peter Harald Aakre	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Christian Styrman Andersen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Gerd May Aurang	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Lars Even Benrud	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Lars Berger	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kenneth Bergerud	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Sol Bjerke	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Torstein Bjerke	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Morten Buck	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Karl Morten Busk	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Gaute Dahl	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Kristian Erlandsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Mikaela Gylden Erlandsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Gunnar Gjørtz	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Terje Haanes	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Frank Haga	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Thor Morten Halvorsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Audun Haug	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Andreas Hertzberg	Advokat Bjørn Brodwall

	v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Erik Hillestad	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Lars Hofstad	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Elisabeth Hurleen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Dag Jerkø	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Sven Erik Kristensen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Einar Jan Melbø	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Dagmar Melbø	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Trygve Melkeberg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Rune Neraal	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bjørn Haakenstad Nilsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Torill Anne-Marie Nygaard	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Anstein Næverdal	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Bengt Arve Rem	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Per Ruud	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Morten Røisland	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Sverre Monsen Sejersted	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Thor Anders Sognli	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Johan Sohlberg	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke
Erik Marcus Torkildsen	Advokat Bjørn Brodwall v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

Maria Cecilia Wahe

Advokat Bjørn Brodwall
v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

Simen Englund

Advokat Bjørn Brodwall
v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

Ola Walberg

Advokat Bjørn Brodwall
v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

Kristian Kvam

Advokat Bjørn Brodwall
v/advokat Christoffer Johannessen Bjerke

mot

Ringebu kommune

Advokat Anne-Lise Hellebostad

KJENNELSE

Saken gjelder spørsmål om hytteeiere som ikke påklaget vedtak om eiendomsskatt for 2018 og oversittet søksmålsfristen på seks måneder etter skatteforvaltningsloven § 15-4, fyller vilkårene for å være gruppemedlem i gruppesøksmål vedrørende eiendomsskatt i Ringebu kommune.

Ved kjennelse 9. desember 2019 avgjorde Sør-Gudbrandsdal tingrett i punkt 4 og 5 at søksmålet fra de hytteeierne som ikke hadde påklaget utskrevet eiendomsskatt for 2018 og som hadde oversittet søksmålsfristen, ikke kan delta i gruppesøksmålet hva gjelder krav om at utskrevet eiendomsskatt for 2018 er ugyldig. Deres søksmål ble avvist og de ble ikke tillatt innmelding i gruppen.

Etter anke fra saksøkerne opphevet Eidsivating lagmannsrett ved kjennelse 16. april 2020 tingrettens kjennelse punkt 4 og 5. Om begrunnelsen for dette heter det:

Det andre spørsmålet er om hytteeierne kan fremme søksmål om gyldigheten av Rammer og retningslinjer av 30. mars 2009 for taksering etter lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane for Ringebu kommune. Dette gjelder både hytteeiere som har påklagd utskrevet eiendomsskatt for 2018 og hytteeiere som ikke har klaget.

Hytteeierne gjorde i prosesskriv 15. oktober 2019 gjeldende at de hadde reelt behov for å få kravet avgjort, jf. tvisteloven § 1-3. I prosesskriv 8. november 2019 bestred kommunen at det er anledning til å prøve gyldigheten av retningslinjene for eiendomsskatt som sådan for noen av hytteeierne, og nedla påstand om at dette kravet avvises.

Det fremgår ikke av tingrettens kjennelse at tingretten har vurdert eller tatt stilling til spørsmålet om hytteeierne kan få avgjort spørsmålet om gyldigheten av retningslinjene for eiendomsskatt. Etter tvisteloven § 11-2 første ledd skal retten avgjøre alle de krav som er reist i saken. Det er derfor en saksbehandlingsfeil når tingretten ikke har tatt stilling til om det kan fremmes søksmål om gyldigheten til retningslinjene for eiendomsskatt.

Det følger av tvisteloven § 19-9 at hytteeierne kunne ha begjært tilleggsavgjørelse for å få avgjort krav som tingretten har unnlatt å ta stilling til. Etter lagmannsrettens syn ville dette ha vært en mer hensiktsmessig fremgangsmåte i denne saken fremfor å anke tingrettens kjennelse.

Lagmannsretten finner at spørsmålet om hytteeierne har rettslig interesse i å få avgjort spørsmålet om gyldigheten av retningslinjene for eiendomsskatt bør behandles av tingretten som førsteinstans. Etter dette skal tingrettens kjennelse, slutningen punkt 4 og 5, oppheves, jf. tvisteloven § 29-23 tredje ledd.

Retten skal ta stilling til om hytteeierne har et reelt behov for å få avgjort spørsmålet om gyldigheten av retningslinjene for eiendomsskatt, jf. tvisteloven § 1-3.

Partene er gitt anledning til skriftlige innlegg ved rettens brev 20. april 2020 og har uttalt seg innen fristen 15. mai 2020.

Advokat Brodwall på vegne av saksøkerne opplistet i bilag 26 til prosesskrift 28. august, har anført at disse saksøkerne ikke krever at utskrivingsvedtakene er ugyldige. De krever at retningslinjene som sådanne er ugyldige. Dersom retten finner at retningslinjene er ugyldige, vil det få den konsekvens at utskrivingsvedtakene også er det.

Retten skal avgjøre om vilkårene i tvisteloven § 1-3 er oppfylt. Her dreier det seg om domstolenes prøvingsrett av lovstridige forvaltningsavgjørelser, nærmere bestemt om Rammer og retningslinjer for taksering etter lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane av 4. desember 2013 er i strid med eigedomsskatteloven m.v.

Saksøkerne har nedlagt påstand om at retningslinjene er ugyldige fordi den beregningsmetoden som benyttes ikke har hjemmel i eigedomsskattelova. Beregningsmetoden innebærer dessuten brudd på likhetsprinsippet. Likhetsprinsippet i skatteretten er en rettsregel som domstolen kan prøve. Det er altså ikke tale om rent faktiske forhold som bes avgjort av retten. Saksøkerne har dermed et rettskrav når det gjelder påstand om at retningslinjene er ugyldige.

Det følger av uttalelser i Rt-2001-136 med henvisning til rettspraksis, at det ved tvil om det foreligger et rettskrav, skal legges vekt på om det ut fra rettssikkerhetsmessige betraktninger er rimelig og naturlig at forholdet skal kunne bringes inn for domstolene til prøvelse. Dersom retten er i tvil, bør dette gjøre seg gjeldende i saken her. Saksøkerne vil ellers være uten mulighet til å prøve gyldigheten av retningslinjene dersom dette kun skal kunne gjøres ved å påklage det enkelte takstvedtak.

Retningslinjene er styrende for fastsetting av eiendomsskatt i Ringeby kommune. Saksøkerne som er hytteeiere i kommunen der alle eiendommene er gjenstand for eiendomsbeskatning har helt klart tilknytning og en beskyttelsesverdig interesse i å få dom i saken. Retningslinjene ble endret i 2019, men det legges til grunn at en avgjørelse vedrørende lovstridigheten er aktuell med tanke på endringssaker knyttet til eldre fastsatte takster i tillegg til fremtidige klager på utskrivingsvedtak. Videre benytter de nye retningslinjene i stor grad samme system for taksering, om enn i noe forandret drakt og med andre satser. Avgjørelsen av ugyldighetsspørsmålet vil derfor ha innvirkning for fastsetting av eiendomskattesatsen fremover i tid.

Uansett er det et sterkt behov for rettslig avklaring idet partene har et svært ulikt syn på spørsmålet som gjelder grunnlaget for ugyldighetsvurderingen. Det vises til Rt-2011-540 til støtte for at et slikt rettslig behov gir «rettslig interesse». Videre vises det til uttalelser i Rt-1991-1468.

Saksøkerne fyller søksmålsbetingelsene i tvisteloven § 1-3.

Retten kan videre prøve lovligheten av retningslinjene. De er vedtatt av sakkyndig nemnd og sakkyndig ankenemnd i kommunen.

Retningslinjene angir konkret hvordan bolig- og fritidseiendommene i kommunen skal takseres, og hvilke sjablonsatser og faktorer som skal legges til grunn for å beregne takstgrunnlaget for den enkelte eiendom. Når det ikke er særskilte skjønnsfaktorer som kommer inn i bildet, setter Retningslinjene altså den materielle rammen for fastsetting av eiendomsverdien. Som anført i prosesskriv av 23. januar 2020, pkt. 2.2, er det ikke avgjørende hva dokumentet kalles, men hvilken virkning det har overfor de det retter seg mot.

Når det gjelder hva Retningslinjene skal defineres som, fremholdes at dette er en lokal forskrift, sml. forskrift for eiendomsskatt for Oslo kommune, som i vesentlig grad regulerer det samme. I Oslo kommune fastsettes imidlertid eiendomsskattegrunnlaget på grunnlag av skattemessige formuesverdier, ikke på grunnlag av standardsatser.

Det vises til Rt-1996-827. Det følger her at avgrensing mellom prøving av rene forvaltningsavgjørelser og det som er enkeltvedtak etter forvaltningslovens definisjon ikke er avgjørende for prøvingsadgangen.

Videre vises til lovkommentaren til tvl. § 1-3 om at søksmålet som utgangspunkt ha forankring i konkrete faktiske forhold, med den følge at «abstrakte» rettskrav gjerne faller utenfor. På dette punkt myker imidlertid tvisteloven opp tidligere praksis. Rt-1984-1488 (Burhøns I) anses nå forlatt, se Rt-2006-1042 med henvisninger til tvistelovens forarbeider. Det betyr at man vil kunne få fremmet søksmål om gyldigheten av forskrifter (og andre regler) dersom det kan påvises et aktuelt, konkret behov. Se for eksempel Rt-2013-1345 (Volstad), hvor spørsmålet ikke engang er problematisert. Hva Retningslinjene defineres som vil derfor være av underordnet betydning. Når det legges til grunn at saksøkerne har et konkret behov for å en avgjørelse i saken, vil de kunne prøves av retten. Det vises også her til avgjørelsen i Rt-201-540, premiss 47.

I HR 2019-1198A ble saksøkere som ikke hadde klaget avvist hva gjaldt klagen på utskrivingsvedtaket. Høyesterett tok imidlertid ikke stilling til avvisning hva gjaldt påstanden om at forskriften var ugyldig.

Det er anført fra Ringeby kommune at retningslinjene og den påfølgende takseringen av boligene er massetaksering, og samtidig gjenstand for en vurdering preget av skjønn. Retningslinjene angir konkret hvilke satser, multiplikatorer og tillegg som skal benyttes ved sjablontaksering av eiendommene i kommunen. Det fremkommer av tidligere prosesskriv at retningslinjene er de som rent faktisk er brukt ved Ringeby kommunes beregning av takstgrunnlaget. Innholdet av retningslinjene angir derfor de materielle rammene for hvordan eiendommene skal takseres, hvilket får innvirkning på skattegrunnlaget for eiendommene.

I klagenemndas avvisning av klage på vedtak om eiendomsskatt for 2018, vedlagt som bilag 14 i stevningen til tingretten, fremgår det klart at retningslinjene er de som faktisk benyttes ved takseringen av eiendommene, altså på en tilsvarende måte som andre kommuner bruker det skattemessige formuesgrunnlaget.

Når det kommer til fastsettelse ved taksmann for den enkelte eiendom, kan saksøker se at en slik fastsetting vil være gjenstand for noe skjønn, uten at dette er konkretisert nærmere av saksøkte. De generelle retningslinjene som i all hovedsak brukes, er imidlertid sjablonregler, og disse er fastsatt til spesifikke faktorer. Disse kan derfor ikke anses som skjønnspreget, men er i stedet en grovmasket og allmenn struktur for takstfastsettelsen. Det er for øvrig ikke sannsynliggjort at det utøves skjønn av takstnemnda ved taksering av den enkelte eiendommen i kommunen. Retten kan dermed prøve lovligheten.

Det er lagt ned slik endret påstand:

Prosessuelt:

1. Søksmål tillates fremmet for de saksøkerne som er opplistet i bilag 26 til prosesskriv av 28. august 2019.

I hovedsaken:

1. Ringebu kommune sitt vedtak vedrørende utskrevet eiendomsskatt for 2018 er ugyldig
2. Rammer og retningslinjer av 30. mars 2009 for taksering etter lov 6. juni 1975 nr 29 om eiendomsskatt til kommunane for Ringebu kommune er ugyldig
3. Ringebu kommune dømmes til å betale sakens kostnader

Advokat Hellebostad har på vegne av saksøkte innvendt at det med henvisning til det som er fremholdt i prosesskrift 8. november 2019 og 27 februar 2020 til Eidsivating lagmannsrett, ikke er anledning til å prøve gyldigheten av retningslinjene for eiendomsskatt som sådan.

De er bare et hjelpemiddel for korrekt fastsettelse av eiendomsskattetakst. Taksten fastsettes av en sakkyndig nemnd etter en konkret vurdering, og ikke utelukkende ved bruk av retningslinjene.

Det som kan prøves av hytteeierne er den konkrete eiendomsskattetakst. Et enkelt hjelpemiddel som brukes til fastsettelsen er det ikke anledning til å prøve rettslig.

En prøving av retningslinjenes gyldighet vil ikke ha selvstendig betydning for saksøkernes rettsstilling. Bare hvis det kan påvises at de enkelte takstvedtak for de enkelte skatteyterne er feil, vil takstene måtte endres.

Det erkjennes at retningslinjene er utgangspunkt for alle takster som fastsettes av sakkyndig nemnd. Forut for den endelige vedtakelsen av retningslinjene har sakkyndig nemnd foretatt en lang rekke prøvetakseringer for å finne frem til riktig takstnivå. I de

fleste tilfeller vil takstene fastsettes i samsvar med retningslinjene. Men før takstene fastsettes gjennomføres det befaring av hver enkelt eiendom. Synfaringsmennene som har gjennomført befaring har foretatt en vurderingen av om retningslinjene gir en riktig takst på den enkelte eiendom. Etter at synfaringsmennene har gitt sin vurdering foretar sakkyndig nemnd en ny vurdering og eiendomsskattetaksten vedtas deretter av sakkyndig nemnd.

Det er lagt ned slik påstand:

Prosessuelt:

1. Saken avvises for saksøkere angitt i bilag 26.
2. Saksøkernes påstand om at rammer og retningslinjer av 30. mars 2009 for taksering etter lov av 6. juni 1975 nr 29 om eiendomsskatt til kommunane for Ringeby kommune er ugyldig avvises.

I hovedsaken:

1. Ringeby kommune frifinnes.
2. Trond Gullik Hagen m.fl. dømmes til å betale sakens omkostninger.

Retten bemerker at den her skal avgjøre det uløste prosessuelle spørsmålet i saken. Nemlig om hytteeierne angitt i bilag 26 i prosesskrift 28. august 2019 har et reelt behov for å få avgjort ved dom gyldigheten av Ringeby kommunes «Rammer og retningslinjer av 30. mars 2009 for taksering etter lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane, slik tvisteloven § 1-3 oppstiller som søksmålsbetingelse. De nevnte hytteeierne må fylle denne søksmålsbetingelsen for innmelding i søksmålsgruppen.

Retten vurderer at den påstanden som er nedlagt, om at retningslinjene kjennes ugyldig, reflekterer et rettskrav som er tilstrekkelig presist og klart, jf. tvisteloven § 1-3 første ledd.

Det tas videre rettslig utgangspunkt i at det etter gjeldende rett er adgang til å fremme søksmål om gyldigheten av forskrifter og andre regler gitt i medhold av lov, her de aktuelle retningslinjene vedtatt i medhold av eiendomsskattelova, forutsatt at det kan påvises et aktuelt, konkret behov for det, jf. tvisteloven § 1-3 annet ledd. Til støtte for dette rettssynet vises det til Rt-2006-1042 med henvisning til lovforarbeider og Rt-2013-1345 hvor denne adgangen ikke engang kan ses problematisert.

Avgjørende i vår sak er hvorvidt de nevnte hytteeierne – som ikke påklaget vedtaket om eiendomsskatt for 2018 og som har oversittet søksmålsfristen på seks måneder etter skatteforvaltningsloven § 15-4, har et reelt behov for å få sitt ugyldighetskrav avgjort i forhold til saksøkte. I lovens vilkår ligger blant annet at hytteeierne må påvise at de har en aktuell interesse i å få dom på at de aktuelle retningslinjene er ugyldig som sådan.

Det følger av tvisteloven § 1-3 annet ledd at spørsmålet må avgjøres ut fra en samlet vurdering av kravets aktualitet og partenes tilknytning til det. Ved vurderingen av kravets aktualitet vil de direkte rettsvirkningene av en dom på ugyldighet nødvendigvis være sentrale og retningsgivende.

I dette tilfellet kan retten ikke se at en eventuell dom på ugyldighet i seg selv har noen selvstendig betydning for hytteeierne, uten en samtidig prøving av de respektive fastsatte eiendomskattetakstene med veiledning i retningslinjene. Dom på ugyldig har i et slikt tilfelle ikke den rettsvirkning at den fastsatte eiendomsskattetaksten endres, annerledes for de hytteeierene som har påklaget eiendomsskattetakstene.

Lovens vilkår om at kravet skal ha aktualitet innebærer uansett en avgrensing mot fortidige og fremtidige rettsforhold som saksøkerne anfører gir dem både aktuell interesse og tilstrekkelig tilknytning.

Retten er oppmerksom på gjeldende rett åpner for fremme av søksmål om fremtidige rettsforhold dersom det påvises et klart behov for rettsavklaring, jf. blant annet Rt-1997-596, Rt-1998-300 og Rt-2011-540 avsnitt (47):

Som utgangspunkt for den videre vurdering minner jeg om at begrepet «rettslig interesse» er en rettslig standard, og at lovgiveren åpnet for en videre utvikling og konkretisering gjennom rettspraksis da tvisteloven § 1-3 ble vedtatt. I drøftelsene av om søksmål bør kunne anlegges før endelig forvaltningsvedtak foreligger, la både tvistemålsutvalget og Justisdepartementet som nevnt vekt på om det foreligger et rettslig behov for avklaring. Dette er også lagt til grunn i rettspraksis, jf. blant annet Rt-1991-1468 på side 1473.

Selv om partene er uenige og har forskjellige syn på spørsmålet som gjelder grunnlaget for ugyldighetsvurderingen kan retten heller ikke se at det er et aktuelt behov å få avklart spørsmål om de generelle retningslinjene er i strid med eiendomsskatteloven og/eller likhetsprinsippet i skatteretten, helt løsrevet fra en prøving av gyldigheten av den fastsatte eiendomsskattetaksten for den enkelte. Situasjonen for de aktuelle hytteeierne ligger ikke slik an at de er avhengig av å få klargjort retningslinjenes lovmessighet for en avklaring av om grunnlaget de respektive eiendomskattetakstene for eiendommene er gyldig eller ei.

Spørsmålet om lovstrid kan prøves på annen måte, nemlig som ledd i prøvingen av gyldigheten av den fastsatte eiendomsskatt. Dette er en mulighet hytteeierne har ved hver ny eiendomsskattetaksering. I en slik situasjon kan den berørte hytteeier etter omstendighetene i tillegg ha et reelt behov for å få fastsatt særskilt ved dom, at de retningslinjene som er anvendt veiledende ved eiendomsskattefastsettelsen eventuelt er lovstridig, jf. nedenfor.

Ettersom lovstridsspørsmålet kan prøves på annen måte gjennom å angripe selve vedtaket om fastsettelse av eiendomsskatt, kan retten ikke se at det er rimelig eller naturlig at hytteeierne gis anledning til å få fremmet søksmål alene for å kjenne retningslinjene som sådan ugyldig når det ikke har noen konkret betydning for hytteeiernes rettsstilling, jf. foran.

I et slikt tilfelle kan retten ikke se at det ut fra rettsikkerhetsbetraktninger foreligger et reelt behov for å få avgjort ugyldighetskravet ved dom. I et retrospektivt lys er fraværet av de aktuelle hytteeiernes klage over sine respektive eiendomsskattefastsettelse tvert om egnet til å underbygge at de ikke har selvstendig aktuell interesse i etterkant av fastsettelsene, til bare å få kjent de generelle retningslinjene som er anvendt som ett av flere veiledende verktøy ved den konkrete fastsettelsen av skattetaksten kjent ugyldig.

Retten finner støtte for sitt rettssyn i avgjørelse inntatt i Rt-1991-1468. Saken gjaldt et ugyldighetssøksmål som ble anlagt fordi saksøkeren ikke hadde fått ansettelse i vikarstillinger han hadde søkt. Vikariatene var senere falt bort, og saksøkeren kunne eventuelt bare få dom på ugyldighet og derved få klargjort om grunnlaget for vedtaket var lovlig og derigjennom om saksøkeren var blitt forbigått. Lagmannsretten fremmet saken og la til grunn at en forbigått søker til offentlig tjenestestilling har rettslig interesse i å kunne reise søksmål om ansettelsesvedtakets gyldighet selv om han ikke har noen interesse i søksmålet ut over dette, jfr. kjæremålsavgjørelse i Rt-1990-460. Høyesterett fravek denne kjennelse og la den vanlige regel om at rettsavgjørelsen må ha betydning for saksøkerens rettsstilling til grunn.

Ettersom retten vurderer at saksøkerne angitt i bilag 26 i prosesskrift 28. august 2019 mangler reelt behov, blir deres individuelle søksmål å avvise. De tillates av samme grunn ikke å melde seg på i søksmålsgruppen, idet adgangen til dette er betinget av at søksmålsbetingelsen i tvisteloven § 1-3 er oppfylt.

Annerledes for de andre saksøkerne som har påklaget eiendomskattefastsettelsen og reist ugyldighetssøksmål innen søksmålsfristen. Disse har etter rettens syn i tillegg et reelt behov for å få avgjort om retningslinjene for fastsettelsen er lovstridig. Den påståtte lovstriden er anført som en del av grunnlaget for at fastsettelsen av deres respektive skattetakster er ugyldige. Retten vil derfor uansett måtte ta prejudisiell stilling til dette. Retten vurderer på den bakgrunn at deres krav om at retningslinjene kjennes ugyldige, har klar betydning for deres rettsstilling når det fremsettes samtidig og sammen med krav om at skattetakstfastsettelsene er ugyldige.

Det er ikke bedt fastsatt sakskostnader i anledning avgjørelsen av det prosessuelle spørsmålet.

SLUTNING

1. Søksmål fra saksøkerne angitt i bilag 26 i prosesskrift i sak nr. 19-083467TVI-SGUD avvises.
2. De øvrige saksøkernes påstand om at rammer og retningslinjer av 30. mars 2009 for taksering etter lov 6. juni 1975 nr. 29 om egedomsskatt til kommunane for Ringebu kommune er ugyldig, avvises ikke.

Nina Cathrine Noss

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 125 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 125 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.